

СТАНОВИЩЕ

На дисертация на тема:

" ВРЪЗКИ МЕЖДУ СПОСОБНОСТТА ЗА ЛИЦЕВО ЕМОЦИОНАЛНО РАЗПОЗНАВАНЕ И ЕМОЦИОНАЛНИТЕ И ПОВЕДЕНЧЕСКИ ПРОБЛЕМИ ПРИ ГРЪЦКИ ДЕЦА В ПРЕДУЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ"

Автор: Александра Курти

докторант към Катедра „Психология“ в ЮЗУ „Св.Неофит Рилски“ ,
Философски факултет

за присъждане на образователна и научна степен “доктор”

Област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки,

Професионално направление: 3.2.Психология – Педагогическа и
възрастова психология

Научен ръководител: доц.д-р Иван Кръстев

1. Данни за дисертанта.

Александра Курти е докторант в Катедрата по психология на Югозападния университет „Неофит Рилски” - Благоевград. Тя завършва бакалавърска степен (2014) по „Предучилищна педагогика“ в Тракийския университет „Демокрит“ в Александрополис, Гърция. По време на бакалавърската си степен пътува (чрез програмата-стипендия „Еразъм“) до Дания в Университетския колеж в Копенхаген и Норвегия в Университетския колеж в Осло и Акерсхус, където задълбочено получава специализация по обучение в митове, приказки и легенди. Магистър е по специална педагогика от Югозападния университет „Неофит Рилски“ (2015 г.), с магистърска теза, свързана с „Двуезичието при деца със специални образователни потребности“. През последните четири години работи като учител в предучилищна възраст в Атина, Гърция. Работила и в градовете Килкис и Ксанти в продължение на една година.

2. Данни за докторантурата.

От получената документация на Алескандра Курти, докторантка на към Катедра „Психология“ в СУ „Св.Неофит Рилски“, Философски факултет, заявявам, че предложените за рецензиране документи са прецизно изготвени. По процедурата не се констатират нарушения, съгласно Нормативната база за придобиване на научни степени в Р България и в ЮЗУ.

3. Данни за дисертацията и автореферата.

Актуалността на темата е безспорна. Емоционалното обучение и емоционалната интелигентност се развиват още от първите години на детето. Тъй като емоциите представляват важен компонент от структурата на личността, тяхното разпознаване и овладяване са ключов момент в социалната презентация, в социалното включване и функциониране на личността и именно разпознаването на лицевите експресии са началото на този дълъг път.

Дисертационният труд е с обем 160 страници и съдържа въведение, три логически свързани глави, изводи, приноси, приложения. Използваната литература съдържа 215 заглавия на латиница, релевантни на избраната проблематика. Налични са 29 броя таблици. В съдържателно отношение текстът е структуриран според изискванията за такъв тип научна разработка, налице са всички компоненти на едно добре оформено и изпълнено изследване, което е достатъчно представително като извадка, като подбор на инструментариум и със съвременна статистическа обработка.

Във **въведението** Александра Курти е обосновала актуалността на проблематиката, социалната ѝ значимост и мотивацията за избор на тема. В синтезиран вид са представени целта и предмета на дисертационния труд, както и хипотезата, че „децата с емоционални и поведенчески проблеми се

различават от децата без такива проблеми по способността им да разпознават емоциите на лицето.“

В първа глава **„Теоретична постановка на изследването“** са дефинирани основните понятия, отнасящи се до емоциите, като те са локализирани в тялото на човека, определени са техните особености и влияние върху организма, проследени в онтологичното развитие. В единство са разгледани емоционалните и поведенческите проблеми, като определям това за коректно, тъй като във визирания възрастов период диференцирането на поведение и емоция е трудно. Представени са и теоретични и емпирични разработки в посока на взаимовръзката разпознаване на емоциите и поведенчески проблеми. Текстът е грамотно структуриран, на разбираем и достъпен език.

Във втората глава **„Методология на изследването“** е представена подробно програмата и организацията на проведеното емпирично изследване. Целта, задачите, шестте хипотези са ясно формулирани, методическият инструментариум е адекватно подбран. Извадката включва 148 деца, 72 момчета и 76 момичета на възраст 3,11-6,1 г. и техните майки. Подбраната методика под формата на игра, съчетана с детски личностен въпросник /Детски поведенчески въпросник/, позволяват на докторантката да достигне до резултатите, които са изложени в третата глава.

Третата глава **„Резултати от изследването“** представя експерименталния масив от данни, много подходящо визуализирани, както в текста, така и в приложенията. Направените изводи 17 на брой биха могли да бъдат по-обобщено представени, но и така, бележат значими закономерности, издигнати като допускания в предходната глава. Ценното в представената дискусия е това, че авторката сравнява своите изследвания и подобни в световен мащаб, което показва, от една страна – познаване на литературата по интерпретираните от нея проблеми, и от друга – развити способности за критичност и самокритичност.

Добро впечатление правят и коректно посочените ограничения на изследваното и посоките, които докторантката дава за бъдещи такива проучвания.

Авторефератът напълно съответства на дисертационната разработка и в синтезиран вид презентира основните моменти от съдържанието на дисертацията.

4. Научни приноси.

Формулираните от докторанта приноси за дисертационния труд приемам и коментирам по следния начин:

1. Систематизирани са и са научно представени основни теоретични обяснителни модели за същността емоциите, за емоционално-поведенческите затруднения на децата от предучилищна възраст и взаимовръзката между лицево разпознаване на емоциите и отклоненията в развитието им.

2. Проведеното емпирично изследване се отличава със системност, комплексност, адекватен подбор на инструментариум и представлява добре реализирано и анализирано проучване, което с висока готовност за приложимост и потенциална приложимост в детските градини, не само в Гърция.

3. Получените данни в резултативния масив предлагат възможности пред специалистите /психолози, детски учители/ и родители за целенасочена работа за оказване на подкрепа на децата при тяхното емоционално обучение, както при децата с, така и при деца без проблемно емоционално и поведенческо развитие.

5. Бележки, въпроси, препоръки.

Основната ми препоръка е: с цел популяризиране на дисертационния труд, препоръчвам той да бъде издаден в книжно тяло, тъй като ще бъде полезен, както за специалисти в сферата на психология на развитието, така и за родители.

6. Публикации и участия в научни форуми.

Докторантката има 5 публикации, 2 от които са в съавторство, издадени на английски език, които напълно съответстват на темата на дисертационното изследване и са публикувани в престижни специализирани издания. Излезли са от печат. Посочени са участия в научни форуми, изброени и допълнени от автобиографията ѝ.

7. Заключение.

На основата на гореизложения анализ на дисертацията на Александра Курти тема: „ВРЪЗКИ МЕЖДУ СПОСОБНОСТТА ЗА ЛИЦЕВО ЕМОЦИОНАЛНО РАЗПОЗНАВАНЕ И ЕМОЦИОНАЛНИТЕ И ПОВЕДЕНЧЕСКИ ПРОБЛЕМИ ПРИ ГРЪЦКИ ДЕЦА В ПРЕДУЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ”, давам своята ПОЛОЖИТЕЛНА оценка за труда и убедено препоръчвам на уважаемото Научно жури да даде положителна оценка на Александра Курти - докторант към Катедра „ПСИХОЛОГИЯ“ в ЮЗУ „Неофит Рилски“, Философски факултет и да присъди образователната и научна степен “доктор” Област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление: 3.2. Психология – Педагогическа и възрастова психология.

03.05.2021г.

Гр.В.Търново

Подпис:

/проф.дн Кр.Петрова/

OPINION

The dissertation on the topic:

"RELATIONS BETWEEN PERSONAL EMOTIONAL RECOGNITION ABILITY AND EMOTIONAL AND BEHAVIORAL PROBLEMS IN GREEK CHILDREN IN PRESCHOOL"

Author: Alexandra Kurti

PhD student at the Department of Psychology at SWU "St. Neofit Rilski",
Faculty of Philosophy

for awarding the educational and scientific degree "Doctor" Field of higher
education: 3. Social, Economic and Legal Sciences, Professional field:
3.2. Psychology - Pedagogical and age psychology

Scientific adviser: Assoc. Prof. Dr. Ivan Krastev

1. Data for the doctoral student.

Alexandra Kurti is a PhD student in the Department of Psychology at the Southwestern University "Neofit Rilski" - Blagoevgrad. She graduated with a bachelor's degree (2014) in Preschool Pedagogy from the Thracian University "Democritus" in Alexandroupolis, Greece. During his bachelor's degree, he traveled (through the Erasmus scholarship program) to Denmark at the University College of Copenhagen and Norway at the University College of Oslo and Akershus, where he specialized in myths, fairy tales and legends. He has a master's degree in special pedagogy from the Southwestern University "Neofit Rilski" (2015), with a master's thesis related to "Bilingualism in children with special educational needs." For the last four years he has been working as a preschool teacher in Athens, Greece. She also worked in the towns of Kilkis and Xanthi for a year.

2.Data for doctoral studies.

From the received documentation of Alessandra Kurti, PhD student at the Department of Psychology at Sofia University "St. Neofit Rilski", Faculty of Philosophy, I declare that the documents proposed for review are precisely prepared. No violations have been established under the procedure, according to the Normative base for acquiring scientific degrees in the Republic of Bulgaria and in SWU.

3. Data for the dissertation and the abstract.

The relevance of the topic is indisputable. Emotional learning and emotional intelligence develop from the first years of the child. Since emotions are an important component of the personality structure, their recognition and control are a key moment in the social presentation, in the social inclusion and functioning of the personality and the recognition of facial expressions are the beginning of this long journey. The dissertation has a volume of 160 pages and contains an introduction, three logically related chapters, conclusions, contributions, appendices. The used literature contains 215 titles in Latin, relevant to the selected issues. There are 29 tables available. In terms of content, the text is structured according to the requirements for this type of research, there are all components of a well-designed and performed study, which is sufficiently representative as a sample, as a selection of tools and with modern statistical processing.

In the **introduction**, Alexandra Kurti substantiated the topicality of the issue, its social significance and the motivation for choosing a topic. The purpose and subject of the dissertation are presented in a synthesized form, as well as the hypothesis that "children with emotional and behavioral problems differ from children without such problems in their ability to recognize facial emotions."

The first chapter "**Theoretical setting of the study**" defines the basic concepts related to emotions, as they are localized in the human body, their features and influence on the body, traced in the ontological development. The emotional and behavioral problems are considered in unity, and I define this as correct, because in the targeted age period the differentiation of behavior and emotion is difficult. Theoretical and empirical developments in the direction of the interrelation of recognition of emotions and behavioral problems are also presented. The text is competently structured, in understandable and accessible language.

The second chapter "**Research Methodology**" presents in detail the program and organization of the conducted empirical research. The goal, the tasks, the six hypotheses are clearly formulated, the methodological tools are adequately selected. The sample includes 148 children, 72 boys and 76 girls aged 3.11-6.1 years and their mothers. The selected methodology in the form of a game, combined with a children's personal questionnaire /Children's behavioral questionnaire /, allow the doctoral student to reach the results, which are presented in the third chapter.

The third chapter, "**Research Results**", presents the experimental data set, very appropriately visualized in both the text and the applications. The conclusions made 17 in number could be presented in a more general way, but even so, they mark significant regularities, raised as assumptions in the previous chapter. What is valuable in the presented discussion is that the author compares her research and the like on a global scale, which shows, on the one hand - knowledge of the literature on the problems she interprets, and on the other - developed abilities for criticism and self-criticism.

The correctly indicated limitations of the research and the directions that the doctoral student gives for future such studies also make a good impression.

The abstract fully corresponds to the dissertation and in a synthesized form presents the main points of the dissertation content.

4. Scientific contributions.

I accept and comment on the contributions formulated by the doctoral student for the dissertation in the following way:

1. The main theoretical explanatory models for the essence of emotions, for the emotional-singing difficulties of preschool children and the interrelation between facial recognition of emotions and deviations in their development are systematized and scientifically presented.

2. The conducted empirical research is characterized by systematization, complexity, adequate selection of tools and is a well-implemented and analyzed study, which is highly prepared for applicability and potential applicability in kindergartens, not only in Greece.

3. The obtained data in the result array offer opportunities for specialists / psychologists, children's teachers / and parents for purposeful work to support children in their emotional learning, both in children with and in children without problematic emotional and behavioral development.

5. Notes, questions, recommendations.

My main recommendation is: in order to promote the dissertation, I recommend that it be published in a book body, as it will be useful for both specialists in the field of developmental psychology and parents.

6. Publications and participation in scientific forums.

The doctoral student has 5 publications, 2 of which are co-authored, published in English, which fully correspond to the topic of the dissertation research and are published in prestigious specialized publications. They are out of print. Participations in scientific forums are listed, listed and supplemented by her autobiography.

7. Conclusion.

Based on the above analysis of the dissertation of Alexandra Kurti on "LINKS BETWEEN ABILITY facial EMOTIONAL RECOGNITION AND EMOTIONAL AND BEHAVIORAL PROBLEMS IN GREEK preschool children" give a positive assessment of labor and confidently recommend the Honorable Scientific jury to give a positive evaluation of Alexandra Kurti - PhD student at the Department of PSYCHOLOGY at SWU "Neofit Rilski", Faculty of Philosophy and to award the educational and scientific degree "Doctor" Field of higher education: 3. Social, economic and legal sciences, Professional field: 3.2. Psychology - Pedagogical and age psychology.

03.05.2021

Veliko Tarnovo

Signature:

/Prof. Kr. Petrova /